

KRYTERIA OCENIANIA ODPOWIEDZI
Próbna Matura z OPERONEM

Historia
Poziom podstawowy

Listopad 2012

W niniejszym schemacie oceniania zadań otwartych są prezentowane przykładowe poprawne odpowiedzi. W tego typu zadaniach należy również uznać odpowiedzi ucznia, jeśli są inaczej sformułowane, ale ich sens jest zgodny z podanym schematem, oraz inne poprawne odpowiedzi w nim nieprzewidziane.

Zadanie	Oczekiwane odpowiedzi	Zasady przyznawania punktów	Suma punktów
1.	a) Mykeny b) A – fałsz, B – prawda, C – fałsz	a) 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi b) 3 pkt – podanie trzech poprawnych odpowiedzi 2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie trzech niepoprawnych odpowiedzi	0–4
2.	c) A, d) B	2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie dwóch niepoprawnych odpowiedzi	0–2
3.	a) III w. p.n.e. b) V w. p.n.e.	a) 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi b) 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	0–2
4.	a) Neron b) Konstantyn I Wielki c) Teodozjusz I Wielki	a) 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi b) 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi c) 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	0–3
5.	a) ustrój – cesarstwo (należy uznać także: monarchia) forma – pryncypat b) Np. Oktawian, podobnie jak Cezar, skupił władzę w swoich rękach, ale w odróżnieniu od Cezara stworzył jednocześnie pozory zachowania instytucji republikańskich.	a) 2 pkt – podanie poprawnej nazwy ustroju i formy rządów 1 pkt – podanie poprawnej nazwy ustroju lub podanie poprawnej formy rządów 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi b) 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	0–3

Zadanie	Oczekiwane odpowiedzi	Zasady przyznawania punktów	Suma punktów
6.	a)	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	0–1
7.	a) prawda, b) prawda, c) prawda, d) fałsz	4 pkt – podanie czterech poprawnych odpowiedzi 3 pkt – podanie trzech poprawnych odpowiedzi 2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie trzech niepoprawnych odpowiedzi	0–4
8.	Dobrawa	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	0–1
9.	a) Otton III b) Np. Otton III głosił koncepcję odnowienia uniwersalistycznego cesarstwa rzymskiego. Jego władzy cesarskiej miały podlegać państwa/krainy chrześcijańskie, symbolizowane przez niewiasty w pokłonie – Włochy (Roma), Niemcy (Germania), Francja (Galia) i Słowiańszczyzna chrześcijańska (Sclavinia). Cesarz miał być zwierzchnikiem świeckich i duchownych poddanych, na co wskazuje sposób jego ukazania – na tronie z atrybutami władzy, w otoczeniu mniejszych postaci dostojników świeckich i duchownych.	a) 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi b) 1 pkt – podanie pełnej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepełnej, częściowo lub całkowicie niepoprawnej odpowiedzi	0–2
10.	a) symonia b) nepotyzm c) nikolaizm	3 pkt – podanie trzech poprawnych odpowiedzi 2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie trzech niepoprawnych odpowiedzi	0–3
11.	a) np. epidemia dżumy (czarnej śmierci, zarazy morowej) w Europie w XIV stuleciu b) np. skutek społeczny – spadek liczby ludności (w Europie) skutek gospodarczy – upadek rzemiosła, upadek rolnictwa	a) 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi b) 2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie trzech niepoprawnych odpowiedzi	0–3
12.	przywilej jedlnieński-krakowski	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	0–1
13.	a) karawela b) np. wysokie burty – dobrze chroniły statek przed oceanicznymi falami i zwiększały ładowność jednostki; poszycie burtowe (karawelowe) łączone na styk – zwiększenie szybkości statków poprzez zmniejszenie ich wagi;	a) 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi b) 4 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów konstrukcji i dwóch walorów 3 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów konstrukcji i jednego waloru	0–5

Zadanie	Oczekiwane odpowiedzi	Zasady przyznawania punktów	Suma punktów
	duża powierzchnia żagli – lepsze wykorzystanie wiatrów na oceanach; bocianie gniazdo – zwiększenie szans na zauważenie niebezpieczeństwa, np. piratów (linii brzegowej)	2 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów konstrukcji lub jednego poprawnego elementu konstrukcji i jednego waloru 1 pkt – podanie jednego poprawnego elementu konstrukcji 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnych odpowiedzi	
14.	a) zbór b) np. surowe, ascetyczne wnętrza, brak zdobień, obrazów, rzeźb c) eucharystia (komunia) i chrzest	a) 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi b) 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi c) 2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie dwóch niepoprawnych odpowiedzi	0–4
15.	sejm walny – b), e) sejmiki ziemskie – c), d)	4 pkt – podanie czterech poprawnych odpowiedzi 3 pkt – podanie trzech poprawnych odpowiedzi 2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie czterech niepoprawnych odpowiedzi	0–4
16.	a) Ignacy Loyola b) Towarzystwo Jezusowe, należy uznać także: jezuiti	2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie dwóch niepoprawnych odpowiedzi	0–2
17.	e) A, b) B	2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie dwóch niepoprawnych odpowiedzi	0–2
18.	a) hugenoci – określenie stosowane we Francji na protestantów wyznania kalwińskiego; galera – okręt, którego głównym napędem były wiosła b) Np. Naciski wywierane na hugenotów w celu przymuszenia ich do wyrzeczenia się wyznania, prześladowania hugenotów we Francji, ucieczka hugenotów z Francji – to wszystko spowodowało osłabienie gospodarcze Francji, upowszechnienie się kalwinizmu w krajach, do których emigrowali hugenoci, zmianę międzynarodowego wizerunku Francji na niekorzyść – jako kraju nietolerancyjnego.	a) 2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie dwóch niepoprawnych odpowiedzi b) 2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie dwóch niepoprawnych odpowiedzi	0–4

Zadanie	Oczekiwane odpowiedzi	Zasady przyznawania punktów	Suma punktów
19.	a)	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	0–1
20.	a) wojna północna w Europie w latach 1700–1721 (można uznać także odpowiedź: na przełomie XVII i XVIII w.) b) Rzeczpospolita Obojga Narodów (Polska). Rzeczpospolitą władał August II Sas (Mocny) panujący zarazem w Saksonii, która była stroną w konflikcie, więc państwa uczestniczące w wojnie traktowały Polskę jako sprzymierzeńca Saksonii, mimo że Polacy nie przystąpili do wojny.	a) 1 pkt – podanie pełnej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepełnej odpowiedzi, podanie częściowo lub całkowicie niepoprawnej odpowiedzi b) 2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie dwóch niepoprawnych odpowiedzi	0–3
21.	a) dynastia Burbonów b) – przed, – po, – po	a) 1 pkt – podanie pełnej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi b) 3 pkt – podanie trzech poprawnych odpowiedzi 2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie trzech niepoprawnych odpowiedzi	0–4
22.	d), e)	1 pkt za każde poprawne zaznaczenie	0–2
23.	a) Jan (Henryk) Dąbrowski b) wojna w obronie Konstytucji (3 maja lub wojna z roku 1792), insurekcja (powstanie) kościuszkowska (lub wojna z roku 1794) c) Polacy z zaboru austriackiego, czyli z Galicji wcieleni do wojska zaborcy	a) 1 pkt – podanie pełnej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepełnej, częściowo lub całkowicie niepoprawnej odpowiedzi b) 2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie dwóch niepoprawnych odpowiedzi c) 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	0–4
24.	c) A, d) B	2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie dwóch niepoprawnych odpowiedzi	0–2
25.	a) Wiosna Ludów b) Zgromadzenie Prawodawcze; uzasadnienie: np. Zgromadzenie Prawodawcze uchwalalo ustawy, wobec których prezydent nie posiadał prawa weta, nie mógł też rozwiązać Zgromadzenia. Rada Ministrów była politycznie odpowiedzialna przed Zgromadzeniem Prawodawczym, a przed prezydentem tylko konstytucyjnie.	a) 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi b) 2 pkt – podanie poprawnej oceny i argumentacji 1 pkt – podanie poprawnej oceny 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej oceny	0–3

Zadanie	Oczekiwane odpowiedzi	Zasady przyznawania punktów	Suma punktów
26.	a) ziemie Królestwa Polskiego b) nadanie chłopom ziemi na własność (uwłaszczenie chłopów) c) W zaborze pruskim uwłaszczenie rozpoczęło się już około 1807–1808 r., lecz proces ten rozwijał się stopniowo, np. w 1823 r. nastąpiło częściowe uwłaszczenie chłopów w Wielkim Księstwie Poznańskim. Proces uwłaszczeniowy w Prusach trwał aż do 1872 r. (należy uznać każdą z wymienionych dat). W zaborze austriackim uwłaszczenie nastąpiło w 1848 r.	a) 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi b) 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi c) 2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie dwóch niepoprawnych odpowiedzi	0–4
27.	a) powstania styczniowego b) Np. kucie kos przez polskich powstańców (przerabianie kos przez polskich powstańców na broń)	a) 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi b) 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	0–2
28.	a), c), f)	3 pkt – podanie trzech poprawnych odpowiedzi 2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie trzech niepoprawnych odpowiedzi	0–3
29.	b), e), f)	3 pkt – podanie trzech poprawnych odpowiedzi 2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie trzech niepoprawnych odpowiedzi	0–3
30.	a) Chiny b) Afryka c) 1904–1905	3 pkt – podanie trzech poprawnych odpowiedzi 2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie trzech niepoprawnych odpowiedzi	0–3
31.	a) Autor współczuje robotnikom angielskim. b) np. Gwałtowny rozwój przemysłu (zwłaszcza ciężkiego) przyczynił się do degradacji środowiska naturalnego (wyrąb lasów, eksploatacja złóż) oraz powstania dzielnic robotniczych, w których robotnicy fabryczni często egzystowali w fatalnych warunkach. Rozwój przemysłu ciężkiego wpłynął na wycinkę lasów, a także na zanieczyszczenie atmosfery. Mechanizacja produkcji paradoksalnie nie ulżyła w pracy robotnikom, ale spowodowała zwiększanie norm	a) 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi b) 3 pkt – podanie poprawnej oceny i dwóch argumentów 2 pkt – podanie poprawnej oceny i jednego argumentu 1 pkt – podanie poprawnej oceny 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej oceny	0–4

Zadanie	Oczekiwane odpowiedzi	Zasady przyznawania punktów	Suma punktów
	produkcji, większą wypadkowość przy pracy, a w efekcie – wyczerpanie fizyczne i psychiczne. Autor opisał brud, hałas, zapyłone powietrze, degradację środowiska miejskiego, parków, ciężkie warunki pracy.		
32.	a) Rosja b) Mikołaj II c) rewolucja 1905 r.	3 pkt – podanie trzech poprawnych odpowiedzi 2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie trzech niepoprawnych odpowiedzi	0–3
33.	a) A, d) B	2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie dwóch niepoprawnych odpowiedzi	0–2
34.	a) wschodnim b) centralnych c) 1917 d) Brześciu Litewskim	4 pkt – podanie czterech poprawnych odpowiedzi 3 pkt – podanie trzech poprawnych odpowiedzi 2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie czterech niepoprawnych odpowiedzi	0–4
35.	c)	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	0–1
36.	a) Józef Piłsudski b) Józef Haller	2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie dwóch niepoprawnych odpowiedzi	0–2